

BAMPIS MINING SUMMIT

(Benguet-Abra-Mountain Province-Ilocos Sur)

18-19 November 2011

Pastoral Center, Bangued, Abra

KEYNOTE ADDRESS

By: Hon. Jeremy Jesus "JJ" Bueno, Mayor, Santa, Ilocos Sur

Kadatayo amin tatta nga adda ditoy, kablaawan kayo amin iti maysa nga napintas nga bigat yo, ngem dispensaren ta saan ko nga aramiden dayta, gapuen iti napalalu nga panaglalingit ko iti mapasasamak iti aglawlaw tayo.

Napalalo iti ladingit kon gapuen iti pannakabuyak iti napasas nga pannakadadael iti ili tayo. Nasakit iti nakem kon nga kanayon nga makakitkita kadagiti tattao nga nakaro iti panagsagsagabada. Ken iti kinapudno na, nauma ken makaguranakon ta kasla man awan iti mangrikna ken makangngeg iti pukkaw ken sangit dagiti tattao ken iti aglawlaw tayo.

Adda tayo amin ditoy itatta tapno mabinsa-binsa ken maibuksilan ti pudpudno nga agdama a kasasaad ti lugar tayo maipanggep ti seguridad ti aglawlaw, ti karayan, ti bantay ken ti baybay.

Pudno nga ti karayan, ti bantay ken ti baybay ket mangipapaay wenno mangmangted ti naidumduma nga buya iti pagilian a naisagutan iti kastoy nga napipintas ken nakabakbknang nga aglawlaw.

Dagitoy nga buya ti aglawlaw ket nasirmata met a mangted progreso ken panagdur-as babaen iti turisno, panagtalon, panagkalap ken adu pay nga saan nga makadadael nga industriya ngem amken toy numo ti biang nga dayta a sirmata a progreso ket saan ton a makita ken marikna ti sumarsaruno nga henerasyon no agtultuloy ken saan nga malapdan iti nakaro nga kina-agum iti sumagmamano nga tattao ken korporasyon.

Dayta nga nakaru nga panagayat iti kwarta wenno pirak, isu iti mangidadanes ken pakadadaelan iti amin nga ar-arapaap ken masakbayan tayo.

Idi napalpalabas nga tawtawen, bimmisita daydi Gov. General Theodore Roosevelt, Jr. sadiay nanumo nga ili mi nga Santa, Ilocos Sur. Ket gapu iti kinapintas iti aglawlaw nga inna nakita, kinunana: "Santa is a very poetic and idyllic place". Ta diay Santa nga inna binisita daydi nga tiempo, ket napnuan iti naberde ken nalangtu nga kaykayo iti kabanbantayan, addaan iti nadalus ken makaay-ayo nga karayan, ken iti baybay ket naliknaw ken makalinglingay.

Ngem, no makita ken madamag yo iti mapasasamak iti ili mi tunggal adda bagyo nga lumabas, marikna yo met iti napalalu unay nga ladingit ko gapuen iti naranggas nga bales iti aglawlaw.

Gapu iti pannaka-abuso iti kabanbantayan, babaen iti panagkaingin ken saan nga husto nga panagputed iti kaykayo, in-inuten nakam nga gabgaburan iti kabanbantayan.

Gapu iti illegal nga panagmina da idi iti bato ken darat iti igid kabaybayan, nadaras nakam met nga lamlamuten iti nadawel nga danum iti baybay. Ken, natennag nga kabalbalayan iti nauneg nga dirraas sadiay karayan.

Kastoy iti mapasasamak iti ili mi. Dakami nga agnanaed, ubbing ken nataengan, iti agsagsagrap kadagiti madi nga epekto iti kina-agum dagiti nagkauna kadakami, isu da nga awanan konsensya nga nangrames iti kinapintas iti aglawlaw mi.

Basul da iti nagbasulan da. Ngem kadatayo nga adittoy itatta, dakdakkal iti pagbasulan tayo, no intayo ipalubos nga maulit iti madi nga napalabas. Wen, nadagdagsen iti basul tayo, no agtultuloy tayo nga aginbubulsek, agintutuleng, ken agin-uumel kontra kadagiti makitkita tayo nga madi nga maar-aramid iti ar-arubayan tayo.

Kariten kayo amin iti sang-sakamaysa nga panagtignay kontra iti pannaka-abuso ken pannaka-ibus iti nabaknang nga aglawlaw tayo. Agkaykaysa tayo nga mangipeksa iti pannaka-uma tayo nga agsagsagrap iti madi nga epekto ti kasla inutil nga sistema iti panangtaripato iti aglawlaw.

Intayo kuma amin panunuten nga bulbuluden tayo laeng dagitoy nga sagot iti Dios. Awan ngarud kalintegang tayo nga mangdadael wenno mang-abuso kadagitoy nga naipabulod kadatayo. Ta no awan iti panangsaluad tayo, datayo ken dagiti kapututan tayo iti agsagrap iti narigat ken nasipngat nga masakbayan.

Kakabsat, sapay koma ta daytoy a maaramid a taripnong ket sallukubannatay ti espiritu ti sirib ken pannaka-awat tapno ti resulta na ket mangted koma ti namnama ken talingnengen iti masakbayan ti tumunggal maysa nga umili.#